

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Broj spisa: KSC-BC-2019-02
Rešava: sudija pojedinac
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon
Podnosilac: dr Fidelma Donlon
Datum: 6. mart 2019.
Jezik: engleski
Stepen tajnosti: javno

**Javna redigovana verzija izjašnjenja u odgovor na zahtev za preispitivanje odluke
sekretara od 18. februara 2019. o pravnoj pomoći**

Podnosilac zahteva

g. Ruždi Saramati

I. UVOD

1. Dana 18. februara 2019, sekretar je doneo Odluku o pravnoj pomoći ("odluka o pravnoj pomoći") kojom odbija zahtev za pravnu pomoć podnosioca zahteva g. Ruždija Saramatija ("zahtev za pravnu pomoć").
2. Dana 23. februara 2019, podnosilac je podneo zahtev za preispitivanje ("zahtev za preispitivanje"), koji je predsednik Specijalizovanih veća Kosova primio 25. februara 2019.¹ Dana 26. februara 2019, predsednik Specijalizovanih veća Kosova odredio je sudiju pojedinca da preispita odluku o pravnoj pomoći.²
3. Dana 27. februara 2019, sudija pojedinac je sekretaru izdao nalog ("nalog")³ da do 1. marta 2019. prosledi određene dokumente. Sekretar je te dokumente prosledio 28. februara 2019.⁴
4. U nalogu je takođe navedeno da sekretar u odgovoru na zahtev za preispitivanje može da dostavi svoje izjašnjenje sudiji pojedincu do četvrtka, 7. marta 2019. Dana 4. marta 2019, sudija pojedinac je izdao poverljivi nalog u očekivanju odgovora sekretara. Sekretar ovim podnosi svoj odgovor na zahtev za preispitivanje.

II. MERODAVNO PRAVO

5. U skladu sa članom 34(7) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu, Zakon br. 05/L-053 ("Zakon"), Služba odbrane Sekretarijata vodi "sistem pravne pomoći za zastupanje optuženog slabog ili delimično slabog imovinskog stanja pred Specijalizovanim većima Kosova".
6. Kao što je predviđeno članom 38(3)(c) Zakona, osumnjičeni ima "pravo na pomoć specijalizovanog branioca po vlastitom izboru [kao] i da bude ispitan u

¹ KSC-BC-2019-02, F00001, podnosilac zahteva, *Zahtev za preispitivanje Odluke*, 23. februar 2019, javno.

² KSC-BC-2019-02, F00002, Odluka kojom se u skladu sa članom 33(2) Zakona određuje sudija pojedinac da preispita odluku sekretara o pravnoj pomoći od 18. februara 2019, 26. februar 2019, javno.

³ KSC-BC-2019-02, F00003, sudija pojedinac, Nalog sekretaru da prosledi dokumente u vezi sa Odlukom KSC/REG/IOR/1632, 27. februar 2019, javno, stav 11.

⁴ KSC-BC-2019-02, F00004, Podnesak sekretara u skladu sa nalogom sudije pojedinca od 27. februara 2019. sa 19 poverljivih priloga, 28. februar 2019, javno s poverljivim priložima.

prisustvu specijalizovanog branioca, uključujući i pravo da mu, ako nema dovoljno sredstava da je sam plati, Specijalizovana veća obezbede besplatnu pravnu pomoć”.

7. Direktivom o braniocima i zastupnicima (“Direktiva”), koju je sekretar usvojio po odobrenju predsednika shodno članu 34 Zakona i pravilu 23(3) Pravilnika o postupku i dokazima (“Pravilnik”), predviđeno je da sekretar “imenuje izabranog branioca za osumnjičenog [...] koji ima dovoljno sredstava da angažuje branioca”; međutim, sekretar „dodeljuje branioca osumnjičenom [...] koji, u celosti ili delimično, ne raspolaže potrebnim sredstvima za angažovanje branioca ukoliko se, u skladu s Pravilnikom o pravnoj pomoći, utvrdi da je slabog ili delimično slabog imovinskog stanja;”⁵

8. Kao što je predviđeno Direktivom, osumnjičeni “koji, u celosti ili delimično, ne raspolaže potrebnim sredstvima da angažuje branioca podnosi sekretaru zahtev za dodeljivanje branioca posredstvom Službe odbrane.”⁶

9. U skladu sa Privremenim propisima o pravnoj pomoći, osumnjičenom ili optuženom licu slabog ili delimično slabog imovinskog stanja „može se dodeliti pravna pomoć u skladu sa članom 34(7) Zakona. Teret dokazivanja slabog ili delimično slabog imovinskog stanja leži na osumnjičenom [...].”⁷

10. Kao što je predviđeno Privremenim propisima o pravnoj pomoći, osumnjičeno lice “koje tvrdi da je slabog ili delimično slabog imovinskog stanja i zahteva dodeljivanje branioca, popunjava, potpisuje i:

- a. sekretaru podnosi zahtev za dodeljivanje branioca;
- b. Službi odbrane podnosi obrazac zahteva za pravnu pomoć sa izjavom o imovinskom stanju.”⁸

11. Prilikom potpisivanja zahteva za pravnu pomoć, podnosilac zahteva potpisuje i sledeću izjavu:

⁵ Direktiva o braniocima i zastupnicima, br. KSC-BD-04, 6. novembar 2017, odeljak 12(1)(a)-(b).

⁶ *Ibid.*, odeljak 14(1).

⁷ KSC-BC-2019-02, F00004, Poverljivi prilog 7, Privremeni propisi o pravnoj pomoći, propis 5(1).

⁸ *Ibid.*, propis 5(2).

Razumem da je potrebno da podnesem detaljne podatke o svom imovinskom stanju ili da pomognem u njihovom prikupljanju, te da predočim potkrepljujuće dokaze da (u celosti ili delimično) ne raspolazem potrebnim sredstvima za angažovanje branioca. U meri u kojoj je to moguće, ove informacije moraju biti potkrepljene pouzdanim zvaničnim dokumentima o finansijskom stanju, uključujući indirektan i direktan prihod, bankovne račune, nepokretnu i pokretnu imovinu, deonice, obveznice, investicije, poslovanja, dugovanja/potraživanja i troškove.⁹

12. U obrascu zahteva za pravnu pomoć podnosilac takođe izjavljuje da:

[s]vaki namerni ili svesni propust ili lažni navod u izjavi o imovinskom stanju ili bilo kom dostavljenom dokumentu, kao i odsustvo saradnje tokom procene imovinskog stanja, može dovesti do odbacivanja zahteva ili ukidanja pravne pomoći, te obaveze da nadoknadim troškove svog pravnog zastupanja.¹⁰

13. Sekretar slabo imovinsko stanje utvrđuje na osnovu dokumenata dostavljenih u skladu s propisom br. 5 Privremenih propisa o pravnoj pomoći i "provere sredstava osumnjičenog [...], uključujući sredstva njegovog bračnog druga, članova njegovog domaćinstva i svih drugih finansijski povezanih lica".¹¹

14. Konkretno, "[p]roverom se utvrđuju raspoloživa sredstva osumnjičenog [...] lica [i od njih] se odbija procena životnih troškova osumnjičenog [...] da bi se izračunao iznos koji mu ostaje na raspolaganju i koji može da upotrebi za troškove svog pravnog zastupanja pred Specijalizovanim većima. Ovo se izračunava u skladu s Prilogom A" Protokola za utvrđivanje slabog imovinskog stanja.¹²

15. Sekretar odluku o pravnoj pomoći donosi na osnovu ocene imovinskog stanja. Sekretar može, *proprio motu* ili na zahtev, da preispita svoju odluku ukoliko je došlo

⁹ *Ibid.*, Poverljivi prilog 1, obrazac zahteva za pravnu pomoć, stav 3.

¹⁰ *Ibid.*, stav 5.

¹¹ *Ibid.*, Poverljivi prilog 7, Privremeni propisi o pravnoj pomoći, propisi 5 i 7(1).

¹² *Ibid.*, propis 7(2); vidi i *ibid.*, Poverljivi prilog 8, Protokol za utvrđivanje slabog imovinskog stanja.

do promene okolnosti od značaja za odluku ili ukoliko je osumnjičeni dao lažne podatke ili namerno uskratio podatke od značaja za odluku.¹³

III. ČINJENIČNI KONTEKST I DOSADAŠNJI TOK POSTUPKA

16. Dana 23. januara 2019, Služba odbrane primila je imejl od g. Hazera Susurija, advokata sa Kosova, o tome da je podnosilac zahteva od njega zatražio pravne usluge za razgovor sa Specijalizovanim tužilaštvom zakazan za 19. februar 2019. Gospodin Susuri je naveo da je podnosilac zahteva slabog imovinskog stanja i da traži da mu se dodeli pravna pomoć.

17. Dana 23. januara 2019. Služba odbrane je g. Susuriju, kao izabranom braniocu, poslala dopis i sledeće formulare: zahtev za imenovanje/dodelu, zahtev za pravnu pomoć, punomoćje braniocu, izjavu o imovinskom stanju i potvrdu o saglasnosti. Služba odbrane je zatražila da joj se popunjeni formulari dostave do kraja radnog vremena 28. januara 2019.

18. Dana 29. januara 2019. gospodin Susuri je formulare sa potpisom podnosioca zahteva dostavio Službi odbrane imejлом. U izjavi o imovinskom stanju podnosilac zahteva je naveo [REDIGOVANO].¹⁴ Međutim, u potvrdi o saglasnosti podnosilac zahteva je naveo dva računa na svoje ime: [REDIGOVANO].¹⁵ Podnosilac zahteva nije naveo stanje na tim računima.

19. Dana 31. januara 2019, Služba odbrane je od podnosioca zahteva imejлом zatražila da najkasnije 4. februara 2019. za svaki račun dostavi potvrde o stanju i izvode sa računa za period od 1. januara 2018. do 31. januara 2019. na kojima se vide sve uplate i isplate podnosioca zahteva.¹⁶ Služba odbrane je zatražila i dodatna pojašnjenja i informacije koji su neophodni kako bi se podneti formulari proverili u relativno kratkom roku.¹⁷

¹³ *Ibid.*, Poverljivi prilog 7, Privremeni propisi o pravnoj pomoći, propis 8.

¹⁴ *Ibid.*, Poverljivi prilog 2, izjava o imovinskom stanju potpisana 29. januara 2019, str. 21, 49.

¹⁵ *Ibid.*, Poverljivi prilog 3, potvrda o saglasnosti potpisana 29. januara 2019.

¹⁶ *Ibid.*, Poverljivi prilog 10, imejl Službe odbrane od 31. januara 2019.

¹⁷ *Ibid.*

20. Služba odbrane je podnosioca zahteva takođe obavestila da za svaki račun posebno treba da dostavi potvrdu o saglasnosti, kao i da, radi provere koja se vrši u vezi s dodelom pravne pomoći, u potvrdi o saglasnosti treba da navede sledeće podatke: ime nadležnog bankarskog službenika, naziv i telefon banke i imejl lica u banci kojem se može poslati potvrda o saglasnosti.¹⁸

21. U izjavi o imovinskom stanju podnosilac zahteva nije naveo da bilo ko od njegovih ukućana poseduje motorno vozilo.¹⁹ Međutim, u skladu s Protokolom za utvrđivanje slabog imovinskog stanja priloženom uz Privremene propise o pravnoj pomoći, Služba odbrane je sprovela detaljnu proveru imovine podnosioca zahteva služeći se svim javno dostupnim izvorima informacija. Tom proverom Služba odbrane je došla do saznanja da je podnosilac zahteva 27. januara 2019. na sajtu za internet prodaju www.merrjep.com oglasio da prodaje automobil VW Passat 3C 2.0 TDI (2012), s kilometražom od 180.000-189.999 km. U oglasu nije bila navedena cena automobila.

22. Dana 5. februara 2019, pošto podnosilac i dalje nije dostavio zatražene podatke o bankovnim računima, Služba odbrane je ponovo kontaktirala g. Susurija i obavestila ga da će rok za podnošenje zatražene dokumentacije biti produžen do 6. februara 2019. Tog istog dana, 5. februara 2019, g. Susuri je upisan u Imenik branilaca i zastupnika, shodno odeljku 7 Direktive.

23. Dana 6. februara 2019, g. Susuri je Službi odbrane dostavio jedan deo zatraženih podataka o bankovnim računima, uz napomenu da će ostatak dokumentacije dostaviti čim primi podatke od podnosioca zahteva.²⁰ Podnosilac zahteva je takođe dostavio podatke o automobilu iz oglasa.²¹

24. Dana 8. februara 2019, koordinator Službe odbrane pozvao je g. Susurija da ga pita kada će biti dostavljeni preostali podaci i dokumentacija.

¹⁸ *Ibid.*

¹⁹ *Ibid.*, Poverljivi prilog 2, izjava o imovinskom stanju potpisana 29. januara 2019, str. 18, 46.

²⁰ *Ibid.*, Poverljivi prilog 11, braniočev imejl od 6. februara 2019.

²¹ *Ibid.*, str. 19.

25. Dana 11. februara 2019, Služba odbrane primila je kopije dva izvoda sa dva računa [REDIGOVANO] koji glase na ime podnosioca zahteva.²² Te brojeve računa podnosilac zahteva prethodno nije obelodanio ni u svojoj potvrdi ni u izjavi o imovinskom stanju niti u bilo kom drugom podnesku koji je pre toga dostavio Službi odbrane.

26. Na jednom od izvoda naveden je [REDIGOVANO].²³ Pregledom tog bankovnog računa ustanovljeno je da je u periodu od 1. januara 2018. do 11. februara 2019. [REDIGOVANO]. Prema tom izvodu, [REDIGOVANO].

27. Na drugom izvodu naveden je [REDIGOVANO].²⁴ Pregledom tog bankovnog računa ustanovljeno je da [REDIGOVANO]. Prema izvodu [REDIGOVANO].

28. Dana 11. februara 2019. Služba odbrane je podnosiocu zahteva poslala jedan broj pitanja kojima od njega traži da pojasni dostavljene podatke najkasnije do 17:00 časova 12. februara 2019.²⁵

29. Dana 13. februara 2019, podnosilac zahteva poslao je dopis u odgovoru na zahtev Službe odbrane za pojašnjenje, uz koji je priložio kopiju izvoda sa računa [REDIGOVANO].²⁶ Podnosilac zahteva taj broj računa prethodno nije obelodanio ni u svojoj potvrdi ni u izjavi o imovinskom stanju niti u bilo kom drugom podnesku koji je pre toga dostavio Službi odbrane.

30. Takođe po prvi put 13. februara podnosilac zahteva naveo je i procenjenu vrednost automobila iz oglasa.²⁷

31. Dana 13. februara 2019. Služba odbrane je podnosiocu uputila i treći zahtev za izvode sa računa prijavljenih u potvrdi o saglasnosti, s rokom za odgovor do 14:00 časova 14. februara 2019.²⁸

²² *Ibid.*, Poverljivi prilozi 12-13, imejlovi branioca od 11. februara 2019.

²³ *Ibid.*, Poverljivi prilog 12, imejl branioca od 11. februara 2019. s izvodima sa računa u prilogu.

²⁴ *Ibid.*, Poverljivi prilog 13, imejl branioca od 11. februara 2019. s izvodima sa računa u prilogu.

²⁵ *Ibid.*, Poverljivi prilog 14, imejl Službe odbrane od 11. februara 2019.

²⁶ *Ibid.*, Poverljivi prilog 15, imejl branioca od 13. februara 2019.

²⁷ *Ibid.*, str. 6, 13-14.

²⁸ *Ibid.*, Poverljivi prilog 16, imejl Službe odbrane od 13. februara 2019.

32. Dana 14. februara 2019, podnosilac zahteva je Službi za odbranu potvrdio [REDIGOVANO].²⁹ Pregledom tog bankovnog računa ustanovljeno je da je u periodu od 1. januara 2018. do 11. februara 2019. [REDIGOVANO]. Poslednji put podignut [REDIGOVANO].

33. Dana 14. februara 2019. podnosilac zahteva je ponovo priložio kopije izvoda sa računa koje je prethodno već bio dostavio Službi odbrane.³⁰ Podnosilac je naveo da bankovni računi koje je obelodanio u svojoj potvrdi o saglasnosti više ne postoje pošto su banke tim računima promenile brojeve u one brojeve računa sa kojih je on dostavio izvode.³¹

34. Drugim rečima, podnosilac zahteva je naveo [REDIGOVANO]. Naveo je da [REDIGOVANO]. Podnosilac zahteva je tvrdio da nije znao za promenu brojeva računa [REDIGOVANO] i da trenutno ima samo tri bankovna računa, sa kojih je dostavio izvode.

35. Izvodi sa računa koje je primila Služba odbrane odnose se na period od januara 2018. i nadalje ali na njima nema nikakvih naznaka o promeni broja računa. Podnosilac zahteva nije dostavio podatke u prilog svojoj tvrdnji da su banke promenile brojeve njegovih računa a da ga o tome nisu obavestile. Takođe, podnosilac zahteva Službi odbrane nije dostavio ni: potvrdu o saglasnosti za svaki bankovni račun posebno, ime nadležnog bankarskog službenika, naziv i telefonski broj banke, niti imejl adresu lica u banci kome treba uputiti potvrdu o saglasnosti.³²

36. Dana 14. februara 2019, u 10:28 sati ujutru, Služba odbrane je po četvrti put zatražila od podnosioca zahteva da podnese kopije izvoda sa računa koje je obelodanio u potvrdi o saglasnosti kako bi mogla da oceni istinitost njegove tvrdnje. Alternativno, podnosiocu je ponuđena mogućnost da dostavi uverenja od banaka o tome da su brojevi dva računa promenjeni u brojeve računa za koje su izvodi već bili

²⁹ *Ibid.*, Poverljivi prilog 17, imejl branioca od 14. februara 2019; v. takođe gore, stav 29.

³⁰ Vidi gore, stav 25-27, 29, 32.

³¹ KSC-BC-2019-02, F00004, Poverljivi prilog 17, imejl branioca od 14. februara 2019.

³² *Ibid.*, Poverljivi prilog 10, imejl Službe odbrane od 31. januara 2019.

dostavljeni. Budući da je razgovor sa podnosiocem zahteva bio zakazan za utorak, 19. februar 2019, Služba odbrane je zatražila da dobije odgovor istoga dana – u četvrtak 14. februara 2019. do 17:00 časova.³³

37. Dana 14. februara 2019, podnosilac zahteva je obavestio Službu odbrane da će tražiti od svojih banaka da mu izdaju zatražene informacije.

38. Dana 16. februara 2019, podnosilac zahteva je preko svog branioca Službi odbrane poslao snimke tri (3) bankovne kartice. Dve bankovne kartice [REDIGOVANO]. Podnosilac zahteva je naveo [REDIGOVANO] na bankovne račune za koje važe te tri bankovne kartice i da Služba odbrane može da proveriti te račune kod banaka. Podnosilac zahteva je takođe naveo da on snosi odgovornost za verodostojnost tri bankovna računa i dostavljene podatke o prihodu.³⁴ Podnosilac zahteva nije dostavio nikakve druge informacije.

39. Na izvodima sa računa [REDIGOVANO].³⁵ Između ovog delimično vidljivog broja i bankovne kartice [REDIGOVANO] koju je dostavio podnosilac, postoje sličnosti.³⁶ Taj broj kartice odgovara jednom od brojeva računa koje je podnosilac zahteva naveo u svojoj potvrdi o saglasnosti.³⁷

40. Na izvodima sa računa [REDIGOVANO].³⁸ Postoje sličnosti između ovog delimično vidljivog broja i broja bankovne kartice [REDIGOVANO] čiji je snimak dostavio podnosilac zahteva.³⁹

41. Na izvodima sa računa [REDIGOVANO] ne vidi se broj bankovne kartice kojom su skidana sredstva sa računa.⁴⁰ Međutim, treća bankovna kartica⁴¹ koju je dostavio podnosilac zahteva ima dva broja: [REDIGOVANO] i [REDIGOVANO] (koji

³³ *Ibid.*, Poverljivi prilog 18, imejl Službe odbrane od 14. februara 2019.

³⁴ *Ibid.*, Poverljivi prilog 19, imejl branioca od 16. februara 2019.

³⁵ *Ibid.*, Poverljivi prilog 12, imejl branioca od 11. februara 2019, s izvodima sa računa u prilogu.

³⁶ *Ibid.*, Poverljivi prilog 19, imejl branioca od 16. februara 2019.

³⁷ *Ibid.*, Poverljivi prilog 3, potvrda o saglasnosti potpisana 29. januara 2019.

³⁸ *Ibid.*, Poverljivi prilog 13, imejl branioca od 11. februara 2019, s izvodima sa računa u prilogu.

³⁹ *Ibid.*, Poverljivi prilog 19, imejl branioca od 16. februara 2019.

⁴⁰ *Ibid.*, Poverljivi prilog 15, imejl branioca od 13. februara 2019.

⁴¹ *Ibid.*, Poverljivi prilog 19, imejl branioca od 16. februara 2019.

odgovara bankovnom računu koji je podnosilac zahteva naveo kao drugi u svojoj potvrdi o saglasnosti⁴²).

42. Dana 18. februara 2019, sekretar je doneo odluku kojom je odbio zahtev podnosioca za pravnu pomoć, a zatim i njegov zahtev za dodelu branioca.⁴³ Informacije koje je dostavio podnosilac zahteva nisu bile potkrepljene, u meri u kojoj je to moguće, pouzdanim zvaničnim dokumentima o finansijskim sredstvima, uključujući bankovne račune, kao što se traži u obrascu zahteva za pravnu pomoć. Sekretar je stoga doneo odluku kojom podnosiocu zahteva branioca ne dodeljuje, već ga imenuje.⁴⁴

43. Dana 23. februara 2019. podnosilac je podneo zahtev za preispitivanje odluke sekretara o pravnoj pomoći.

IV. DISKUSIJA

44. Podnosilac zahteva navodi da je dokumentacija koju je dostavio u vezi sa tri bankovna računa [REDIGOVANO] uverljiva, potkrepljena i potpuna, te da sadrži bankovne izvode za dva bankovna računa navedena u izjavi o imovinskom stanju. Uverava da ne poseduje druge bankovne račune i tvrdi da je sekretar pogrešno protumačio informacije. Pored toga, navodi da nije podneo pogrešne podatke, već da je samo dodao treći bankovni račun i kontakt podatke banaka kako bi Sekretarijat mogao da proveriti istinitost dostavljenih informacija. Takođe, navodi da podaci o vozilu nisu bili zatraženi i da je, čim je o tome upitan, dostavio kompletne podatke o vozilu koje poseduje.⁴⁵

45. Sekretar najpre napominje da sistem pravne pomoći predviđen Zakonom, Pravilnikom, Direktivom i Privremenim propisima o pravnoj pomoći počiva na uspostavljanju ravnoteže između, s jedne strane, prava osumnjičenih i optuženih lica

⁴² *Ibid.*, Poverljivi prilog 3, potvrda o saglasnosti potpisana 29. januara 2019.

⁴³ *Ibid.*, Poverljivi prilog 4, Odluka o pravnoj pomoći, 18. februar 2019.

⁴⁴ *Ibid.*, Poverljivi prilog 5, Rešenje o imenovanju, 18. februar 2019.

⁴⁵ KSC-BC-2019-02, F00001, podnosilac zahteva, Zahtev za preispitivanje odluke, 23. februar 2019, javno.

da im Specijalizovana veća, shodno članu 38(3)(c) Zakona, obezbede pravnu pomoć u slučaju da nemaju dovoljno sredstava da je sami plate i, s druge strane, potrebe za efikasnim funkcionisanjem Specijalizovanih veća, kako je predviđeno članovima 1(2) i 34(1) Zakona, što uključuje i valjano upravljanje finansijskim sredstvima poverenim sekretaru.⁴⁶

46. Sekretar takođe napominje da je teret dokazivanja slabog ili delimično slabog imovinskog stanja na osumnjičenom ili optuženom licu.⁴⁷ U skladu s merodavnim instrumentima, stoga, osumnjičeni ili optuženi moraju dostaviti dokaze o slabom imovinskom stanju kako bi Služba odbrane a potom sekretar, mogli da donesu ocenu o slabom ili delimično slabom imovinskom stanju na osnovu dostavljene dokumentacije i provere imovine dotičnog lica i lica s kojima je finansijski povezan. Podnosilac zahteva to ne osporava.

47. U konkretnim okolnostima ovog slučaja, podaci koje je dostavio podnosilac zahteva nisu potkrepljeni pouzdanim, zvaničnim dokumentima o finansijskim sredstvima, uključujući bankovne račune, kao što se traži u obrascu zahteva za pravnu pomoć.

48. Za dva bankovna računa navedena u potvrdi o saglasnosti potpisanoj i dostavljenoj 29. januara 2019. nije dostavljena tačna i kompletna dokumentacija, koju je Služba odbrane tražila u više navrata. Osim toga, podnosilac zahteva nije pružio potpuno objašnjenje svoje tvrdnje da ta dva bankovna računa više ne postoje i da su, bez njegovog znanja, promenjeni u ona druga dva računa.

49. Podnosilac zahteva nije dostavio ni neophodne informacije u prilog tvrdnjama koje je izneo o bankovnim računima, uključujući: zasebnu potvrdu o saglasnosti za svaki pojedinačni bankovni račun i imena i kontakt podatke lica u banci kojima se

⁴⁶ Računi Specijalizovanih veća se, između ostalog, podvrgavaju proverama i revizijama od strane Evropske komisije, Evropske kancelarije za borbu protiv prevara i Evropskog revizorskog suda. Specijalizovana veća imaju obavezu da vode evidenciju i čuvaju propratnu dokumentaciju za svaki rashod iz svog budžeta. Ta evidencija i propratna dokumentacija moraju biti takvi da omogućavaju lako praćenje, identifikaciju i proveru rashoda kako bi se moglo utvrditi je li on bio opravdan u skladu s merodavnim pravilima i ugovornim odredbama.

⁴⁷ KSC-BC-2019-02, F00004, Poverljivi prilog 7, Privremeni propisi o pravnoj pomoći, propis 5(1).

Služba odbrane može obratiti da bi proverila njegove tvrdnje da su brojevi računa promenjeni ili pak da bi se uverila da su pobrkani brojevi bankovne kartice podnosioca zahteva i brojevi njegovih računa.

50. Ne može se dovoljno naglasiti koliko je važno da dokumentacija koju podnosi lice koje traži pravnu pomoć od Sekretarijata bude potpuna i verodostojna. Sekretarijat je prema Zakonu odgovoran za upravljanje poslovima i pružanje usluga Specijalizovanim većima, za sve neophodne i povezane poslove, kao i za vođenje, putem Službe odbrane, sistema pravne pomoći. Jedno od osnovnih polazišta tog sistema – koje podnosilac zahteva i ne osporava – jeste da lica koja traže pravnu pomoć moraju da dokažu da su slabog imovinskog stanja i da Služba odbrane mora biti u mogućnosti da sprovede odgovarajuće provere na osnovu objektivnih finansijskih informacija.

51. Da li će slabo imovinsko stanje biti dokazano zavisi od toga da li su se molioci pridržavali merodavnih pravnih odredbi i ispunili potrebne formalnosti, a ne od nagađanja Službe odbrane na osnovu nepotpunih, netačnih i konfliktnih informacija koje dostave molioci, što bi bilo u suprotnosti s načelima valjanog finansijskog poslovanja. Osim toga, kada je potrebno hitno utvrditi imovinsko stanje, kao što je ovde slučaj, od suštinskog je značaja da se dostave potpune informacije, bilo prilikom podnošenja zahteva za pravnu pomoć i/ili u odgovoru na (kao u ovom slučaju, više puta ponovljene pismene i usmene) zahteve Službe odbrane za pojašnjenje.

52. Pošto nije dostavio tačnu i potpunu dokumentaciju u vezi sa svojim bankovnim računima, a s obzirom na potrebu – u ovom konkretnom slučaju – da se obezbedi efektivna pomoć dodeljenog ili imenovanog branioca 19. februara 2019, podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže svoju tvrdnju da je slabog imovinskog stanja; stoga Služba odbrane a potom sekretar, nisu mogli da se uvere da on zaista ima pravo na pravnu pomoć.

V. ZAKLJUČAK I TRAŽENA ODLUKA

53. Sekretar iznosi da u Odluci o pravnoj pomoći od 18. februara 2019, u ovoj fazi, nije napravljena pravna greška.

54. Propisom 8(4) Privremenih propisa o pravnoj pomoći predviđeno je da sekretar može *proprio motu* ili na zahtev da preispituje odluke o pravnoj pomoći ukoliko su se promenile okolnosti koje su bitno uticale na te odluke,⁴⁸ u šta može spadati i dostavljanje dodatnih, tačnih i potkrepljenih informacija.

55. Ako bi tvrdnje podnosioca zahteva u vezi s njegovim bankovnim računima bile potkrepljene odgovarajućom dokumentacijom i podvrgnute dodatnoj proveru koju smatra neophodnom, sekretar bi mogao da preispita odluku o pravnoj pomoći i odobri zahtev za pravnu pomoć na osnovu propisa 8(4) Privremenih propisa o pravnoj pomoći – pod pretpostavkom da ne postoje dodatni izvori raspoloživih sredstava i/ili novčanih iznosa koji se mogu upotrebiti za troškove pravnog zastupanja.

56. Uprkos Odluci o pravnoj pomoći od 18. februara 2019. podnosioca zahteva, zapravo, ništa ne sprečava da Službi odbrane dostavi zatražene podatke ili drugu odgovarajuću dokumentaciju, te da zatraži da sekretar preispita odluku o pravnoj pomoći.⁴⁹ Sekretar će pozdraviti svako pojašnjenje u ovoj stvari.

57. Na primer, podnosilac zahteva ili njegov branilac mogli bi Službi odbrane da dostave:

- a. novu potvrdu o saglasnosti za svaki pojedinačni bankovni račun na njegovo ime, u kojoj će jasno pisati broj bankovnog računa, ime nadležnog bankarskog službenika, naziv i telefonski broj banke i, ako je moguće, imejl

⁴⁸ *Ibid.*, propis 8(4)(a).

⁴⁹ Iako je sudska praksa da se preispitivanje odluke sekretara o pravnoj pomoći zasniva na materijalu koji je bio dostavljen sekretaru (vidi, npr., MKSJ, *Kvočka i drugi*, IT-98-30/1-A, Odluka po preispitivanju Odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću, 7. februar 2003, stav. 42), Privremeni propisi o pravnoj pomoći dozvoljavaju sekretaru da preispituje svoje odluke na osnovu promene okolnosti.

adresa lica u banci kome se na proveru može poslati potvrda o saglasnosti;
ili

- b. uverenje od [REDIGOVANO] u kome se navode svi brojevi računa na ime podnosioca zahteva u toj banci, s potvrdom da je [REDIGOVANO] zaista broj bankovne kartice određenog računa na ime podnosioca zahteva u toj banci; i
- c. uverenje od [REDIGOVANO] u kome se navode svi brojevi računa na ime podnosioca zahteva u toj banci, s potvrdom da je [REDIGOVANO] zaista broj bankovne kartice određenog računa na ime podnosioca zahteva u toj banci; i
- d. izjavu podnosioca zahteva da je možda pobrkao razne brojeve bankovnih računa sa brojevima bankovnih kartica te pogrešno naveo da su banke promenile brojeve njegovih računa.

58. Isto tako, podnosilac zahteva može da dostavi kopije izvoda sa dva bankovna računa koja je naveo u potvrdi o saglasnosti za period do promene brojeva tih računa i/ili pak uverenja od tih banaka o tome da brojevi ta dva bankovna računa jesu promenjeni. I jedna i druga vrsta dokumenata omogućili bi Službi odbrane da se uveri da novi brojevi računa na izvodima koje je dostavio podnosilac zahteva nisu brojevi drugih – dodatnih - bankovnih računa koje takođe poseduje.

59. Ukoliko podnosilac zahteva Službi odbrane o ovome dostavi novu tačnu, potkrepljenu i potpunu dokumentaciju, kao što je predviđeno u relevantnim propisima i odgovarajućim obrascima, sekretar će preispitati odluku o pravnoj pomoći shodno propisu 8(4) Privremenih propisa o pravnoj pomoći.

VI. POVERLJIVOST

60. Usled razloga koje je sudija pojedinac izneo u svom nalogu od 4. marta 2019, kao i zbog ličnih podataka koji se nužno javljaju u ovakvoj argumentaciji, ovo izjašnjenje podnosi se u dve verzije – u javnoj redigovanoj verziji i u poverljivoj verziji.

Pored toga, i prilozi uz podnesak od 28. februara 2019, na koje se često upućuje u ovom izjašnjenju, podneti su kao poverljivi (i delimično redigovani). Sekretar uz dužno poštovanje napominje da bi te priloge i nadalje trebalo voditi kao poverljive, pošto se tiču poverljivih ličnih podataka podnosioca zahteva i, donekle, internog rada Sekretarijata. Pozivajući se na pravilo 82(3) Pravilnika, sekretar uz dužno poštovanje traži da mu se odobri prilika za izjašnjenje, uključujući izjašnjenje o eventualnom dodatnom redigovanju koje se bude smatralo neophodnim, u slučaju potpune ili delimične promene stepena tajnosti tih priloga i ovog izjašnjenja.

VII. ZAHTEV SEKRETARA

61. Sekretar stoga, uz dužno poštovanje, traži od sudije pojedinca da:

(A) odbije zahtev; i

(B) potvrdi da, budući da podnosilac zahteva nije dostavio neophodne podatke, sekretar svojom odlukom o pravnoj pomoći nije napravio grešku.

55. Podnosilac zahteva, naravno, može da dostavi dodatne informacije kojima će ispuniti obavezu dokazivanja koju ima u skladu s merodavnim odredbama, što će predstavljati osnov za preispitivanje odluke o pravnoj pomoći od strane sekretara.

/potpis na originalu/

dr Fidelma Donlon,
sekretar

6. mart 2019.

u Hagu, Holandija